

Contestació a una consulta tributària escrita formulada al Consell Assessor Fiscal.

Núm. de consulta: 15/2025

Data de signatura: 27/01/2026

Normativa:

- Ordre del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació de 13 de maig de 2008, que aprova el model 651 d'autoliquidació de l'impost sobre successions i donacions, publicada en el BOIB de 30 de maig de 2008 (pàgines 38 a 53).

Fets

1. En l'escrit de la persona consultant, els fets objecte de la consulta són els següents:

"D. Xxxxx, amb DNI xxxxxxxx, de xx anys d'edat i domicili en C/ xxxx Palma (Illes Balears), pateix càncer de pàncrees amb metàstasi hepàtica (estadi IV), trobant-se en una situació mèdica molt greu.

En virtut de resolució de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS), li ha estat reconeguda una incapacitat permanent absoluta per a tot treball, derivada de la seva malaltia.

Arran del seu diagnòstic, el mateix impuls una campanya de micromecenatge solidari en una plataforma digital reconeguda, amb l'únic objectiu de recaptar fons per a sufragar tractaments mèdics, cures pal·liatives, desplaçaments i altres necessitats bàsiques derivades de la seva situació personal i sanitària.

La campanya es va configurar sota la modalitat de donacions sense contraprestació, és a dir, els participants van realitzar aportacions voluntàries i altruistes, sense rebre béns, serveis, ni avantatges econòmics a canvi.

La recaptació total obtinguda ascendeix a xxx €, dels quals la plataforma va transferir al beneficiari xxxx €, havent retingut xxxx € en concepte de comissió de serveis. La transferència es va efectuar el 07/10/2025, amb abonament efectiu el 14/10/2025 en el compte bancari del beneficiari.

En intentar regularitzar la situació fiscal de les quantitats rebudes, s'ha considerat inicialment que aquests imports podrien constituir una donació subjecta a l'Impost sobre Successions i Donacions (ISD), a declarar mitjançant el model 651 de l'Agència Tributària de les illes Balears (ATIB).

No obstant això, en el procés de presentació telemàtica, el sistema exigeix identificar les dades personals de cada donant (NIF, domicili, etc.), circumstància impossible de complir, ja que les aportacions provenen de nombrosos donants anònims, que van realitzar petites contribucions a través de la plataforma, la qual no facilita les seves dades per motius de privacitat i protecció de dades.

Davant aquesta impossibilitat tècnica i material, s'ha consultat telefònicament amb la ATIB, des d'on s'ha recomanat formular una consulta escrita per a determinar el procediment aplicable i, si és el cas, consultar també amb la AEAT sobre la possible competència o el tractament fiscal alternatiu d'aquestes aportacions.

2. Donats els fets plantejats, la consulta a resoldre és la següent:

Es planteja aquest escrit amb la finalitat de sol·licitar criteri administratiu sobre la manera de declarar correctament els fons rebuts mitjançant la citada campanya de micromecenatge, considerant:

- *Que es tracta d'aportacions voluntàries, anònimes i altruistes, sense contraprestació econòmica.*
- *Que el destí exclusiu dels fons és assistencial i metge, en benefici d'una persona amb malaltia greu i incapacitat absoluta reconeguda.*
- *I que per raons tècniques i de protecció de dades, no resulta possible individualitzar als donants.*

Consideracions jurídiques:

1. La Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària, preveu diferents actuacions a través de les quals es materialitza el deure d'informació i assistència als obligats tributaris sobre els seus drets i obligacions. En concret, els articles 88 i 89 de la Llei 58/2003 preveuen el règim i els efectes de les consultes tributàries escrites (que es despleguen en els articles 65 a 68 del Reglament general de les actuacions i els procediments de gestió i inspecció tributària i de desenvolupament de les normes comunes dels procediments d'aplicació dels tributs, aprovat pel Reial decret 1065/2007, de 27 juliol).
2. La competència per a la contestació a les consultes tributàries escrites, en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, correspon al conseller competent en matèria d'hisenda, en virtut del que es disposa en l'article 88.5 de la Llei 58/2003, en relació amb l'article 8 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
3. En el que concerneix l'àmbit material de les consultes, les comunitats autònomes tenen competència per a la contestació de les consultes vinculants previstes en l'article 88 de la Llei 58/2003 en l'àmbit dels tributs propis, i també en l'àmbit dels tributs estatals cedits, sobre els aspectes relatius a disposicions dictades per les mateixes en l'exercici de la competència normativa de cada comunitat autònoma, d'acord amb l'article 55.2.a) de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les

comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries.

4. La consulta plantejada implica respondre a dues qüestions: la primera i principal, sobre la qualificació jurídica de les aportacions efectuades; i la segona, derivada, sobre el compliment de les obligacions formals tributàries derivades d'aquestes.

Amb caràcter preliminar respecte de totes dues qüestions, ha d'indicar-se que, en relació amb l'impost sobre donacions, la citada Llei 22/2009, de 18 de desembre, en el seu article 48, estableix l'abast de les competències normatives de les comunitats autònomes, que poden incidir en reduccions de la base imposable, tarifes, quanties i coeficients del patrimoni preexistent, així com deduccions i bonificacions en la quota, i també en els aspectes de gestió i liquidació. Així mateix, l'article 54 de la mateixa Llei delega l'aplicació del tribut, concretant en el seu article 55 l'abast d'aquesta, que, en particular, comprèn l'aprovació dels models de declaració.

D'aquest marc es desprèn que una consulta estrictament vinculant sobre la qualificació jurídica, a l'efecte del fet imposable de l'impost sobre donacions, de les aportacions en qüestió correspondria a la Direcció General de Tributs, atès que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears no ostenta competències sobre la regulació del fet imposable en qüestió; no obstant això, sent cert l'anterior, no és menys cert que, en el cas que hagués d'entendre's produït tal fet imposable, sí que correspondria a aquesta Comunitat Autònoma un pronunciament vinculant sobre el compliment de les obligacions formals, en ostentar competències normatives sobre la gestió, inclosa l'aprovació de models de declaració (en el present cas mitjançant l'Ordre a la qual ens referirem més endavant), a més de competències per a la gestió del tribut.

5. Respecte de la primera qüestió, i no obstant això la competència estatal per a respondre sobre la mateixa amb caràcter vinculant, a títol merament informatiu cal considerar, dels propis termes de la consulta (que indica que són "donacions sense contraprestació, és a dir, els participants van realitzar aportacions voluntàries i altruistes, sense rebre béns, serveis ni avantatges econòmics a canvi"), que tals aportacions constitueixen el fet imposable de l'impost sobre donacions regulat en l'article 3.1.b) de la Llei 29/1987, de 18 de desembre, en tractar-se d'adquisicions de béns i drets per una persona física en concepte de donació o qualsevol altre negoci jurídic a títol gratuït interviu.

A aquest efecte, l'article 618 del Codi Civil defineix la donació com un acte de liberalitat pel qual una persona disposa gratuïtament d'una cosa a favor d'una altra, que l'accepta. Operació que es perfecciona, segons l'article 623 de la citada norma, quan el donant coneix l'acceptació dels donataris. En el present cas, tal perfecció es podria correspondre, com indica el consultant, amb el dia 14 d'octubre de 2025, data d'abonament efectiu de la quantitat donada col·lectivament en el compte corrent bancari indicada per la persona donatària i subjecte passiu de l'impost.

En aquest sentit és reiterada i unànime la doctrina de la Direcció General de Tributs resultant d'altres casos anàlegs, com per exemple la consulta **V4050-15** de **16/12/2015** sobre donacions de fans per a un projecte musical:

"En relació amb la qüestió plantejada, aquest Centre Directiu informa el següent:

El consultant formula una pregunta sobre la tributació d'una figura que ve del Dret anglosaxó, denominada "crowdfunding" i que aquí se sol traduir per micromecenatge, encara que també es coneix com a finançament en massa o per subscripció, acapte popular, finançament col·lectiu i micro-finançament col·lectiu. Aquesta institució es caracteritza per la cooperació col·lectiva, duta a terme per persones que realitzen una xarxa per a aconseguir diners o altres recursos, se sol utilitzar Internet per a finançar esforç i iniciatives d'altres persones o organitzacions.

Des de la perspectiva de la seva fiscalitat, les donacions efectuades en el marc d'aquest micromecenatge, que conforme a l'escrit de consulta i en el present caso no portaria aparellada "recompensa" alguna a favor dels finançadors (accés a continguts amb preu, lliuraments de productes, o prestació de serveis) estarien gravades per l'Impost sobre Successions i Donacions (BOE de 19 de desembre de 1987) com a "adquisició de béns i drets per donació o qualsevol altre negoci jurídic a títol gratuït i inter vivos", que constitueix un dels supòsits del fet imposable de l'Impost sobre Successions i Donacions, conforme estableix l'article 3.1.b) la Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'Impost sobre Successions i Donacions.

Serà subjecte passiu el donatari (article 5 b) de la Llei 29/1987, havent-se de presentar l'oportuna autoliquidació per l'impost davant els òrgans tributaris de la Comunitat Autònoma que correspongui a la residència habitual d'aquest donatari, aplicant-se la normativa d'aquella Comunitat Autònoma en el qual el mateix hagués tingut aquesta residència habitual en el període dels cinc anys immediatament anteriors a la data de la meritació, conforme els apartats 2.c) i 5 de l'article 32 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les Comunitats Autònomes de Règim Comú i Ciutats amb Estatut d'Autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries.

El termini per a presentar l'autoliquidació és el de trenta dies hàbils a comptar "des del següent a aquell en què es causi l'acte o contracte", segons estableix l'article 67.1.b) del Reglament de l'impost aprovat per Reial decret 1629/1991, de 8 de novembre, la qual cosa, en el present cas, caldrà entendre des de l'ingrés de l'import en el compte bancari. Pel que respecta a eventuais donacions efectuades per entitats patrocinadores, si tampoc existeix contraprestació per part dels donataris i, per tant, l'entitat efectua la donació al marge de la seva activitat econòmica, no existirà obligació d'expedició de factura ni de repercussió de l'IVA, encara que caldrà la formalització d'un conveni de col·laboració empresarial on s'expliciti la manera d'acreditar els ingressos efectuats, a l'efecte de l'oportuna autoliquidació per l'Impost sobre Successions i Donacions per part dels donataris".

Així mateix, la consulta **V1811-16 de 25.4.2016** conclou, en un supòsit de consultant informàtic autònom que acaba de publicar una eina de codi obert i espera rebre alguns ingressos per donatius, com a forma habitual de retribució, el següent:

"CONCLUSIONS:

Primera: L'adquisició de quantitats per una persona física sense contraprestació

obligada és un negoci jurídic de caràcter lucratiu i, com a tal, estarà subjecte a l'Impost sobre Successions i Donacions pel concepte de donació o de negoci jurídic a títol gratuït i "intervius" equiparable a aquella.

Segona: Les donacions amb causa onerosa i les remuneratòries tributaran per tal concepte i pel seu total import. Si existissin recíproques prestacions o s'imposés algun gravamen al donatari, tributaran pel mateix concepte solament per la diferència, sense perjudici de la tributació que pogués procedir per les prestacions concurrents o per l'establiment dels gravàmens.

Tercera: El subjecte passiu obligat al pagament de l'impost serà la persona física que rebi les quantitats a les quals es refereix l'apartat anterior.

Quarta: La subjecció d'aquestes operacions a l'Impost sobre Successions i Donacions pel concepte de donació impedeix la seva subjecció a l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques, conforme al que es disposa en l'article 6.4 de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (BOE de 29 de novembre de 2006).

Quinta: En el cas que les quantitats a rebre ho siguin en contraprestació a algun lliurament de béns o prestació de serveis, l'operació en qüestió ja no tindrà caràcter lucratiu, sinó oneros, resultant aplicable llavors l'impost que grava les transmissions oneroses, que serà, en funció de la naturalesa de l'operació i de la persona que les realitzi, l'Impost sobre el Valor Afegit (activitats empresarials o professionals) o la modalitat de transmissions patrimonials oneroses de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats (lliuraments o prestacions de serveis al marge d'activitats empresarials o professionals). "

Sent subjecte passiu, segons l'article 5 de la Llei 29/1987, el donatari afavorit. I atès que el donatari és resident a les Illes Balears, d'acord amb els articles 28 i 32 de la Llei 22/2009, correspondria a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el rendiment i la gestió de l'impost.

Respecte a la desconeguda plataforma d'internet utilitzada segons la consulta, sembla que aquesta podria estar regulada en la Llei 5/2015, de 27 d'abril, de foment del finançament empresarial, que en el seu article 46 defineix les plataformes de finançament participatiu com les empreses autoritzades l'activitat de les quals consisteix a posar en contacte, de manera professional i a través de pàgines web o altres mitjans electrònics, a una pluralitat de persones físiques o jurídiques que ofereixen finançament a canvi d'un rendiment dinerari, denominats inversors, amb persones físiques o jurídiques que sol·liciten finançament en nom propi per a destinar-ho a un projecte de finançament participatiu, denominats promotors. Indicant que no tindran tal consideració les empreses que desenvolupin l'activitat anterior quan el finançament captat pels promotors sigui a través de donacions, venda de béns o préstecs sense interessos.

Finalment, i això té rellevància respecte de la segona qüestió, ha de destacar-se que, com apunta sense concretar la consulta, existeixen “nombrosos donants anònims que van realitzar petites aportacions”, a través de la plataforma intermediària (que va cobrar els seus serveis, retenint una part de les donacions), de manera que existiria no una única donació, sinó tantes com donants. Si això és així, existirien tants fets imposables com persones donants, i cada fet imposable tindria la seva pròpia base imposable, liquidable, tarifa (amb tipus de gravamen del 7,65 al 11,90% segons l'article 51 del Text Refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny), quota íntegra corregida (en funció del patrimoni preexistent i del grup de parentiu; vinya. l'article 52 del citat Text Refós), quota bonificada, quota líquida i deduccions aplicables; tot això respecte cada donació individualment considerada. En aquest cas, la plataforma d'intermediació actuària en nom i per compte aliens, com a simple mitjà o canal de contacte entre cada donant i el donatari. Per si no fos prou, cal destacar que la identificació de la persona donant és rellevant també a l'efecte de l'eventual acumulació de donacions a què es refereix l'article 30 de la Llei 29/1987.

No obstant això, i per raó de no identificar la plataforma a les persones donants, bé pot entendre's que aquesta va actuar formalment en nom propi (fins i tot per compte d'altri), llavors se li podria considerar jurídicament com a donant, entenent-se així com una única donació, sent la base imposable i liquidable l'import de 47.034,00 euros, a la qual se li aplicaria el tipus progressiu del 11'90% establert en l'esmentat article 51 de l'esmentat Text Refós autonòmic, així com el coeficient multiplicador corresponent al grup IV, donada la inexistència de cap parentiu amb el donatari. En aquest sentit, per exemple, cal destacar que l'Agència Tributària Catalana (ATC) en el seu web preveu aquesta possibilitat de presentar una única autoliquidació, amb les següents condicions:

“Si una persona rep diverses donacions a través d'una campanya de micromecenatge o donació col·lectiva, pot optar per declarar-les totes en una única autoliquidació sempre que:

- *Les donacions provinguin de persones sense parentiu o amb parentiu de quatre o més grau llunyà.*
- *La suma total no superi els 50.000 euros.*
- *No hagi transcorregut més d'un més des de la data de recepció de cap de les donacions rebudes.*

Si es declara en una única autoliquidació és necessari adjuntar un document amb el detall de totes les donacions incloses en l'autoliquidació.

No es poden agrupar en una sola autoliquidació les donacions que, per normativa, han d'acumular-se amb altres donacions rebudes del mateix donant en els últims tres anys.

6. Dit això, i entrant de ple en la **segona qüestió**, relativa a la manera de declarar els fons rebuts, cal considerar la següent normativa específica autonòmica i general bàsica:

En primer lloc, l'Ordre del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació de 13 de maig de 2008, que aprova el model 651 d'autoliquidació de l'impost sobre successions i donacions, publicada en el BOIB de 30 de maig de 2008 (pàgines 38 a 53), **establint-se l'obligació**

de consignar les dades identificatives de la persona donant (NIF, nom i cognoms o raó social, domicili). Això, en la mateixa línia que altres models 651 d'altres Comunitats Autònomes, com, per exemple, l'Ordre ECF 122/2025, de 17 de juliol (diari oficial de la Generalitat de Catalunya de 21 de juliol de 2025), i la de la pròpia AEAT; així com el Reglament de l'Impost sobre successions i donacions, aprovat pel Reial decret 1629/1991, de 8 de novembre (que en el seu article 66.2 estableix que "el document a presentar pel subjecte passiu ha de contenir les dades identificatives del transmissor i adquirent").

En segon lloc, i atès que entre persona donant i donatària s'estableix una relació de naturalesa civil amb transcendència tributària, les persones intervinents han d'identificar-se amb el número d'identificació fiscal (NIF). d'acord amb la disposició addicional sisena de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària. Obligació concretada pel Reglament General de Gestió i Inspecció, aprovat pel Reial decret 1065/2007, de 27 de juliol, en els seus articles 18 i 26. Concretament, aquest últim precepte, en el seu apartat 2, estableix que: *"Els obligats tributaris hauran d'incloure el número d'identificació fiscal de les persones o entitats amb les quals realitzin operacions de naturalesa o amb transcendència tributària en les autoliquidacions, declaracions o escrits que presentin davant l'Administració tributària d'acord amb el que es disposa en aquest Reglament o en altres disposicions. A l'efecte del que es disposa en aquest apartat, els obligats tributaris podran exigir de les persones o entitats amb les quals realitzin operacions de naturalesa o amb transcendència tributària que els comuniquin el número d'identificació fiscal. Aquestes persones o entitats hauran de facilitar-ho i, si és el cas, acreditar-ho, d'acord amb el que es disposa en l'article 18 d'aquest reglament"*.

7. D'acord amb l'abast de la consulta, aquesta resposta no es pronuncia sobre la tributació de l'operació consultada a l'efecte d'altres impostos estatals, com l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques o l'Impost sobre el Valor Afegit.

Conclusions

En el cas que el negoci descrit en la consulta hagi de qualificar-se efectivament com a donació d'acord amb la interpretació del fet imposable de l'impost sobre donacions contingut en la legislació vigent estatal (qualificació sobre la qual aquesta Comunitat Autònoma de les Illes Balears no pot pronunciar-se formalment d'acord amb l'exposat anteriorment), aquesta donació ha de ser objecte d'autoliquidació mitjançant el model autonòmic 651, amb identificació obligatòria en principi de cada persona donant; identificació que hauria de facilitar la plataforma d'intermediació o la pròpia persona donant a través d'aquesta plataforma.

No obstant això, i amb fonament, entre altres, en els principis generals de proporcionalitat, eficàcia i limitació de costos indirectes en el compliment d'obligacions formals a què es refereix l'article 3.2 de la Llei General Tributària, es considera que seria admissible la presentació d'una única autoliquidació (mitjançant el citat model autonòmic 651), indicant com a donant a la pròpia empresa de micromecenatge, la qual actuaria formalment en aquest cas en nom propi, encara que per compte d'altri (en el sentit del mandat sense representació a què es refereix l'article 1717 del Codi Civil), això és, per compte dels donants anònims, i per tant sense parentiu o amb parentiu igual o superior al quart grau; adjuntant a aquest efecte un document amb el detall de totes les donacions incloses en l'autoliquidació.

Aquesta contestació té efectes vinculants per als òrgans de l'Administració tributària encarregats de l'aplicació dels tributs, d'acord amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 89 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària.